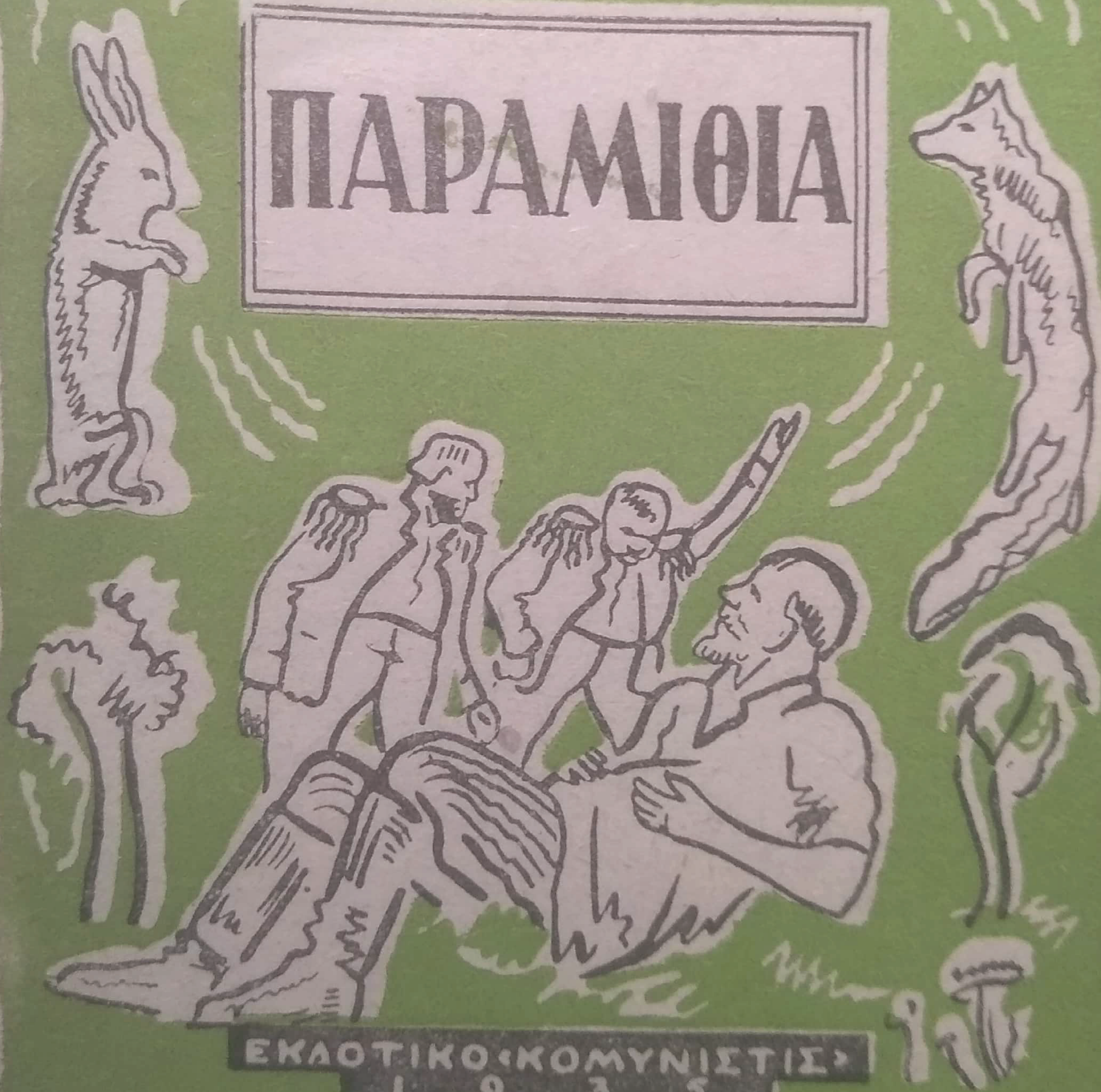
Μ.Ε. ΣΑΛΤΙΚΟΦ
(ΣΣΕΝΤΡΙΝ)

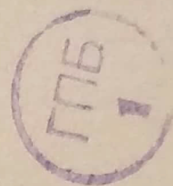
ΠΑΡΑΜΙΘΙΑ

ΕΚΔΟΤΙΚΟ «ΚΟΜΥΝΙΣΤΙΣ»
1 9 3 5

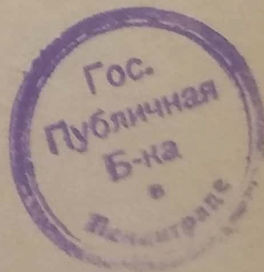
Μ. Ε. ΣΑΛΤΙΚΟΦ (ΣΣΕΝΤΡΙΝ)

ΠΑΡΑΜΙΘΙΑ

1. Το κριάρι, πυ δε θιμάτε
2. Ο γνοςτικος λαγος
3. Ιςτορία για το πὸς ένας μυζζίκος έθρεπςε διο ςτρατιγυς.

Μετάφρασι Γ. ΚΑΝΟΝΙΔΙ

ΕΚΔΟΤΙΚΟ „ΚΟΜΥΝΙΣΤΙΣ“
ΡΟΣΤΟΒ-ΝΤΟΝ 1935

ΤΟ ΚΡΙΑΡΙ ΠΥ ΔΕ ΘΙΜΑΤΕ.

Τα ςπιτίςια κριάρια απο αμνιμόνεφτυς κερυς ζύνε ςκλαβομένα απ' τον άνθροπο· ίνε άγνοςτι ι πραγματικί-τυς γενάρχες.

Μπρεμ.

Αν ίτανε κάποτε τα ςιμερινα κριάρια „λέφτερα" — ι ιςτορία γι' αφτο ςιοπάι. Ακόμα απ' τα παλια-παλια χρόνια ι πατριάρχες[1] ίχανε πια ςτιν εκςυςία-τυς ολάκερα κοπάδια απο δαμαζμένα πρόβατα, κι αργότερα ςτο διάςτιμα όλον τον ξόνον, το κριάρι ìτανε διαδεδομένο ς' όλι τιν επιφàνια τις γις, ςαν ζόο, πυ πλάςτικε, λες επίτιδες, για τις ανàνκες τυ ανθρόπυ. Κι ο άνθροπος, με τι ςιρά-τυ κι αφτος, διμιυργι ολόκλιρες ιδιέτερες ράτςες κριαριον, πυ ςχεδον δεν έχυνε τίποτε το κινο ανάμεςά-τυς. Αλα μεγαλόνι για το κρέας, άλα — για το πάχος, άλα — για τις ζεςτες προβιες, άλα — για το μπόλικο κε μαλακο μαλι.

Τα ìδια τα ςπιτίςια κριάρια λιγότερο απο όλα θιμύντε, βέβεα, το λέφτερο πρόγονό-τυς. Κςέρυνε μονάχα, πος ανίκυνε ςτι ράτςα εκίνι, ςτιν οπία τα βρίκε ι ςτιγμι τις γένιςίς-τυς. Ι ςτιγμι αφτι αποτελι τιν αφετιρία τις προςοπικις ζοις τον

1. Πατριàρχις — ο αρχιγος ςτο γένος — ο πατέρας τυ γένυς.

χριαριον. Μα κε ι στιγμι αφτι ολίγον κατ' ολίγον γίνετε θαμπι στο μιαλό-τυς με τον κερο τις ενιλικίοσίς-τυς. Ετσι, πυ πραγματικα σοφο ονομάζετε μονάχα εκίνο το κριάρι, πυ δε θιμάτε κε δεν αντιλαμβάνετε τίποτε άλο, εκσον απ' το χόρτο, το άχερο κε το μίγμα, πυ τυ προσφέρυνε για φαγι.

Μα πιός ίνε γλιτομένος απο αμαρτίες κε διστιχίες! Κιμίθικε κάποτε ένα κριάρι κε ίδε όνιρο. Φένετε δε θα ίδε μονάχα φαγι, γιατι κσίπνισε σινχιζμένο κε πολιν κερο ζιτύσε κάτι με τα μάτια-τυ.

Αρχισε να ανακαλι στι μνίμι-τυ, τί τυ σινέβικε: μα σκότοσέ-το αν θέλις — τίποτε δεν μπορύσε να θιμιθι. Κάπιος κάμπος απέραντος, κατάλυστος απο ασιμένιο φος, κε τίποτε παραπάνο. Τυ έμινε μονάχα κάπια θαμπι αντίλιπσι τυ άμορφυ εκίνυ ασιμένιυ κάμπυ, μα σιμάδι καθοριζμένο τίποτε, ύτε καμια ζοντανι ικόνα.

— Προβατίνα! ε, προβατίνα! Σαν τί πράμα να ίδα στον ίπνο-μυ; — αρότισε τιν προβατίνα, πυ πλάγιαζε δίπλατυ, ι οπία, σα γνίσια προβατίνα, δεν ίδε απο γενετις όνιρα ποτες.

— Κιμίσυ, φαντασιάρι! — απάντισε με θιμο ι προβατίνα, — δε σε φέρανε 'δο πέρα απο κι, απ' τι θάλασα, για να βλέπις όνιρα κε να μας κάνις το νεοτεριστι!

Το κριάρι ίταν απο ράτσα, ενκλέζικο μερινο. Ο πομέσσικος Ιβαν Σοζόντιτς Ρασταχόφσκι πλέροσε γι' αφτο παράδες με υρα κε έτρεφε μεγάλες ελπίδες για κίνο. Μα, βέβεα, δεν το έφερε πέρα κι απ' τι θάλασα, για να μεγαλόσι απ' αφτο έ κ σ ι π ν α κριάρια, μα για να παράγι το κριάρι αφτο για το νικοκίρι-τυ κοπάδι απο λεπτόμαλα πρόβατα.

Κε πραγματικα το κριάρι, στις πρότες μέρες τυ ερχομύ-τυ στο νέο μέρος, σίστισε τον εαφτό-τυ απ' τιν πιο καλίτερι πλευρα. Για τίποτε δεν σκεφτότανε, δεν ενδιαφερότανε για τίποτε, δεν καταλάβενε ακόμα, πύ κε γιατί το φέρανε, κι απλύστατα ζύσε κε κιλύσε τις ιμέρες-τυ. Οσον αφορα, τί

ίνε το χριάρι κε πιά ίνε τα δικεόματα κε ι ιποχρεόςις τυ, για το ζίτιμα αφτο όχι μονάχα δεν έκανε καμια προπαγάνδα, μα ύτε κε ιποπςιαζότανε, πος τέτια ζιτίματα μπορύνε να ανιςιχύνε τα προβατίςια κεφάλια. Ακριβος αφτο το βοιθύςε να εκπλιρόνι τα καθίκοντα τυ χριαριυ, τόςο εφςινίδιτα, πυ ο Ιβαν Σοζόντιτς όχι μονάχα το καμάρονε μα κε τυς γιτόνυς-τυ έφερνε για να τα καμαρόνυνε κ' εκίνι: κιτάκςτε!

Κε άκςαφνα το όνιρο αφτο... Σαν τί όνιρο να ίτανε, οριζμένα το χριάρι δεν μπορύςε να καταλάβι. Εςθανότανε μονάχα, πος στιν ίπαρκςί-τυ έμπενε κάτι το αςινίθιςτο, κάπια ανιςιχία, κάπιος καιμος. Κε το μαντρί-τυ, όπος φένετε, ίτανε το ίδιο, κε ι τροφί-τυ ι ίδια, το ίδιο ίτανε κε το κοπάδι τον προβάτον, πυ τυ αναθέςανε να τελιοπιίςι, κε όμος ςάμπος να μιν τυ έμελε κανένα απ' αφτα. Πλανιέτε το χριάρι ςτο μαντρι ςα ςαςτιζμένο κι όλο κε βελάζι...

— Τί νἄνε αφτο πυ ίδα ςτον ίπνο-μυ; Εκςιγίςτε-μυ τί ίν' αφτο πυ ίδα;

Μα τα πρόβατα δεν εκφράζανε ύτε τιν παραμικρι ςιμπάθια ςτις ανιςιχίες-τυ κι ακόμα, όχι χορις χερεκακία, το ονομάζανε κε έκςιπνο.

Απ' τον κερο, πυ άρχιςε το χριάρι να βλέπι ονίρατα, τα πρόβατα θιμύντανε με πόνο το απλοικο κι απο ςινιθιζμένι ράτςα χριάρι, το οπίο νορίτερα απ' το νέο χριάρι τέςερα χρόνια κατα ςιρα έπεζε μ' εκίνα, μα ςτο τέλος, για τιν ιπιρεςία τόςον χρόνον κςεχορίςτικε για το μαγεριο κ' εκι χάθικε χορις κανις να κςέρι πύ (ίδανε μονάχα, πος απ' το μαγιριο το φέρανε μέςα ς' ένα πιάτο ςτο ςπίτι τυ αφεντικυ). Εκίνο ίτανε πραγματικο εκδυλεφτικο χριάρι! Ποτές-τυ δεν ίδε κανένα όνιρο, δεν εςθάνθικε καμια ανιςιχία, κε έκανε τιν εργαςία-τυ ςίμφονα με τιν πλέρια ορθοφροςίνι τυ καταςτατικυ τον χριαριον — κε τίποτε παραπάνο δε ζιτύςε να μάθι. Κε

μολατάφτα, τον παλιο κε πεπιραμένο εκίνον ιπιρέτι, απολίςανε κε στο μέρος-τυ κςεχορίςανε κάπιον αργόςχολο, ονιροπόλο, πυ απ' το πρωι ος το βράδι, δεν κςέρι κανένας, γιατί βελάζι, εχι πυ ι προβατίνες αφτες γιρίζυνε στίρες!

— Δεν μας τελιοπιι καθόλυ ο βλάκας αφτος! — παραπονιόνταν ι προβατίνες στο βοςκο το Νικίτα — τί να κάνυμε για να μι φέρυμε εφθίνες απέναντι στον Ιβαν Σοζόντιτς γι' αφτον το βλάκα; — Ιςιχάςτε, καλες! — τυς έδινε ελπίδες ο Νικίτας — άβριο θα τον κυρέπςυμε κε ίςτερα θα το δίρυμε με τιν τςυκνίδα έτςι, πυ θα γίνι μετάκςι!

Μα ι ιπολογιζμι τυ Νικίτα δεν επαλίθεπςαν. Κυρέπςανε το κριάρι, το δίρανε, μα τιν ίδια εκίνι νιχτια κςαναίδε όνιρο.

Απο τότε δεν το αφίνανε τα όνιρα. Δεν προκάνι να λιγίςι το πόδι κε νά, ι νίςτα το παραμονέβι, χορις να πάρι ιπ' όπςιν, αν ίνε όκςο μέρα ίτε νίχτα.

Κε μόλις ςφαλνάι τα μάτια, ςάμπος ολότελα μεταμορφόνετε, κε το πρόςοπό τυ ςάμπος γίνετε όχι κριαρίςιο, μα ςοβαρο, αφςτιρο, ςαν τυ παλιυ εκίνυ κε αγαθυ μυζζίκυ, πυ καταγότανε απ' αφτυς, πυ ςτα παλια χρόνια «κιπυργυς» τυς ονομάζανε.

Μα, όςο κι αν προςπαθύςε να φέρι ςτι μνίμι-τυ το όνιρο, πυ προ ολίγυ ίδε, ι προςπάθιές-τυ όπος κε πριν πιγένανε τυ κάκυ.

Θιμότανε, πος ςτον ίπνο-τυ περνύςαν απο μπροςτά-τυ ζοντανι τίπι κε μάλιςτα ολάκερες ικόνες, ι επιθεόριςι τον οπίον τον έκανε να ενθυςιάζετε, μα μόλις κςιπνύςε — κε ι τίπι, κε ι ικόνες φέβγανε, άγνοςτο πύ, κε έμνιςκε κςανα κριάρι τις ςιρας. Ολι ι διαφορα ένκιτο μονάχα ς' αφτο, πυ πριν παλικαρίςια πίγενε για τις κριαρίςιες-τυ ιποθέςις, κε τόρα περπατύςε παραζαλιζμένο, κάτι ζιτύςε, μα τί ακριβος, κε το ίδιο δεν μπορύςε να εκςιγίςι... Εςθάνετε, πος ι καρδιά-τυ βρίςκετε μέςα ςε φλόγες, μα δεν κςέρι για πια ετία άναπςαν

ι φλόγες αφτες στιν χαρδιά-τυ. Νιόθι θαμπα, πος ο κόζμος δεν τελιόνι στυς τίχυς τις μάντρας, πος πίσο απ' τυς τίχυς αφτυς χσανίγοντε χαρμόσινες προοπτιχες[1], μα δεν μπορι μίτε να σιμιόσι τα γνορίζματα τον προοπτιχον αφτον· προεσθάνετε φος, έχτασι, λεφτερια, μα δεν μπορι να δόσι απὰντισι στιν ερότισι: τί ίνε φος, έχτασι, λεφτερια...

Οσο πιο σιχνα τυ παρυσιάζονταν τα όνιρα, τόσο πιο περισότερο μεγάλονε ι σίνχισι τυ χριαριυ. Κε απο πυθενα δεν έβρισχε σιμπάθια, μίτε απάντισι. Φοβιζμένες ι προβατίνες στριμόχνονταν ι μια χοντα στιν άλι μόλις πλισίαζε. Ο βοσχος ο Νιχίτας αν χε όπος φένετε, χάτι ίχσερε, μα επίμονα σιοπύσε. Ιτανε γνοστιχος μυζζίχος, πυ λεπτομερέστατα ίχσερε τις χριαρίσιες δυλιες χι αναγνόριζε για τα χριάρια μια μονάχα ιποχρέοσι:

— Μια χε γενίθιχες στο χινονιχο στρόμα τον χριαριον— έλεγε με αχσιοπρέπια, — σ' αφτο, πάι να πι, χε πρέπι να ζις!

Μα αχριβος τιν ιποχρέοσι αφτι δεν μπορύσε να εχπλιρόνι το χριάρι. Αχριβος „το χινονιχο στρόμα" ίτανε εχίνο, πυ το βασάνιζε, όχι γιατι ζύσε άσχιμα, μα γιατι απ' τον χερο, πυ άρχισε να βλέπι ονίρατα, παντοτινα εσθανότανε χάπιο άλο „χινονιχο στρόμα".

Δεν ίτανε σε θὲσι να αναπαραστένι τα ονίρατά-τυ, μ' όλι τιν ασάφια τυ εσοτεριχύ-τυ φόβυ, πυ ανίπσονε τιν ίπαρχσι-τυ, δεν μπορὺσε να τα βγάλι περα μαζί-τυ.

Μολατάφτα, με τον χερο ι σινχλονιζμί-τυ αρχίσανε να ισιχάζυν, χε το ίδιο το χριάρι σὰμπος να χαταπραὶνετε. Μα ι χαθισίχασι αφτι δεν ίταν αποτέλεζμα νιφὰλιας απόφασις νάμπι στιν προτινὶ-τυ χριαρίσια τροχια, μα, τυναντίον, μαρτι-

[1] Π ρ ο ο π τ ι χ ι — μελὺμενι δινατότιτα.

ρύςε για τι γενικι εχςαςθένιςι τυ χριαρίςιυ οργανιζμυ. Γι' αφτο κε καμια οφέλια δεν ίταν απ' αφτιν.

Το χριάρι — όπος φένετε, με προκατιλιμένο ςκοπο — κιμότανε απ' το πρωι ος το βράδι, ςάμπος να ζιτύςε να καταχτίςι ςτον ίπνο-τυ τα γλικα εκίνα ςινεςθίματα, πυ τυ αρνιότανε ι πραγματικότιτα...

Ταφτόχρονα κάθε μέρα όλο κε περιςότερο μαρενότανε κι αδινατύςε κε, τελεφτέα κατάντιςε ςε τόςο βαθμο αδίνατο, πυ τα τρελα πρόβατα, βλέποντάς-το, αρχίζανε να φταρνίζοντε κε κοροιδεφτικα να μυρμυρίζυν αναμεταχςί-τυς. Κε όςο πιο πολι το κιρίεβε ι ανεχςίγιτι αρόςτια, τόςο πιο γνοςτικο κε πιο φρόνιμο γινότανε το πρόςοπό-τυ. Ι βοςκι, όλι-τυς, το λιπύνταν. Ολι κςέρανε, πος ίνε τίμιο κε καλο χριάρι, κε αν δε δικεολογύςε τις ελπίδες τυ νικοκίρι, αφτο ίτανε όχι απο δικό-τυ φτέχςιμο, μα μόνο κε μόνο, γιατι το βρίκε κάπια μεγάλι διςτιχία, πυ καθόλυ δεν ίτανε χαραχτιριςτικι για τα χριάρια, μα πυ ςτον ίδιο κερο ίτανε, — όπος μαντέβανε πολι — μεγάλι τιμι για το κριάρι.

Ο ίδιος ο Ιβαν Σοζόντιτς με ςιμπόνια φερνότανε ςτα βάςανα τυ χριαριυ. Οχι μια φορα, ο βοςκος ο Νικίτας πρότινε, πος ι καλίτερι λίςι ςτιν ενιγματόδικι αφτι ιπόθεςι ίνε το μαχέρι, μα ο Ραςτακόφςκι επίμονα απέκρυε τιν πρόταςι αφτι.

— Χαθίκανε τα χρίματά-μυ, — έλεγε, — μα δεν τα έδοςα εγο, για το πετςί-τυ. Ας πάι να πεθάνι θάνατο φιςικο!

Κε νά ι ποθιτι ςτιγμι τις διαφότιςις έφταςε. Πάνο απ' τυς κάμπυς μαρμάριζε κατάλυςτι απ' το φος τυ φενκαριυ νίχτα τυ Ιύνι· ιςιχία ακςίπνιτι ανκάλιαζε τα γίρο· όχι μονάχα ι άνθροπι κριφτίκανε, μα κε όλι ι φίςι πάγοςε, λες, αςάλεφτι μέςα ςε κάπια μαγικι νέκρα.

Ολι κιμόντανε ςτι ςτάνι τον χριαριον. Τα πρόβατα γέρνοντας τα κεφάλια κιμόνταν δίπλα ςτυς φράχτες. Το χριάρι

χίτονταν μονάχο-τυ στο μέσο τις στάνις. Αχσαφνα γρίγορα χε τρομαγμένα πίδισε. Εσιαχσε τα πόδια, τέντοσε το λεμο, σίκοσε προς τα πάνο το κεφάλι χε τρόμαχσε σίνχορμο. Στάθιχε κάμποσα λεφτα σε τέτια κατάστασι αναμονις, σάμπος αφυνχραζόμενο χε χιτόντας κάτι, χε ίστερα χσέσπασε απ' τα στίθια-τυ δινατο, σινχλονιστικο βέλαζμα...

Τα πρόβατα, όταν ακύσανε τις τρομαχτικες αφτες φονες, φοβιζμένα πίδισαν απ' τις θέσις-τυς χε τραβιχτίκανε στιν πάντα. Ο φίλακας σκίλος χσίπνισε κ' εκίνος χε με γαβγίζματα προσπάθισε να φέρι τιν τάχσι στο σινχιζμένο κοπάδι. Μα το χριάρι δεν έδινε πια προσοχι στιν ανακατοσύρα, πυ έγινε, ολότελα αφιερόθικε στι διαφότισι.

Μπροστα στι θολομένι-τυ ματια ολοκάθαρα χσεδιπλωνότανε το γλικο μιστίριο τον ονίρον τυ...

Μια στιγμι ακόμα — χε σάλεπσε για τελεφτέα φορα. Ιστερα τα πόδια-τυ μονάχα-τυς λιγίσανε κάτο απ' το κορμίτυ χε σοριάστικε νεκρο πάνο στι γι.

Ο Ιβαν Σοζόντιτς λιπίθικε πολι για το θάνατό-τυ.

— Κε πιά να ίνε ι ετία;—παραπονιότανε φοναχτα:— ίταν χριάρι όπος πρέπι, χε άχσαφνα σαν κάπιος να το έκανε μάγια... Νικίτα! πενίντα χρόνια τόρα εσι κάνις το βοσκο, όστε πρέπι να χσέρις τιν τρελι αφτι ράτσα: πες, απο πύ τυ ίρθε μια τέτια σιμφορα;

— Ισος θα ίδε «λέφτερο χριάρι» στον ίπνο-τυ, — απάντισε ο Νικίτας, — πος το ίδε στον ίπνο-τυ το ίδε, μα δεν μπόρεσε να αντιλιφθι το πραγματικο φέρσιμό τυ. Να γι' αφτο στιν αρχι μελανχολύσε, χε με τον χερο πσόφισε. Ολο το ίδιο, όπος γίνετε χε με τον αδελφό-μας...

Μα ο Ιβαν Σοζόντιτς αρνίθικε απ' τις παρακάτο εχσιγίσις.

— Αφτο να μας γίνι μάθιμα! — πένεσε το Νικίτα, — αλυ απ' το χριάρι αφτο, ίσος, μπορύσε να βγι χε κανένας

τράγος, μα στο μέρος-μας τέτιος ίνε ο νόμος: μια κε ιςε κριάρι, μίνε λιπον κριάρι χορις άλα ςχèδια. Κε για το νικοκίρι-ςυ θἄνε καλο, κε για ςένα θἄνε καλο, κε για το κρὰτος εφχὰριςτο. Κε όλα θα τἄχις μπόλικα: κε το χορτάρι κε το φαγι. Κε τα πρόβατα θα ςυ φέρνοντε χαιδεφτικα... Ετςι δεν ίνε Νικίτα;

— Πολι ςοςτα, Ιβαν Σοζόντιτς! — αποκρίθικε ο Νικίτας.

Ο ΓΝΟΣΤΙΚΟΣ ΛΑΓΟΣ.

Αν κε ςινιθιζμένος λαγος ίταν εκίνος, μα ίτανε γνοςτικος. Κε έτςι ςοςτα έκρινε, πυ κε με το γάδαρο μπορύςε να τα βγάζι πέρα. Κρίβετε κάτο απ' το θάμνο, για να μι φένετε, κι ο ίδιος κυβεντιάζι με τον εαφτό-τυ.

— Σε κάθε, — λέγι, — θεριο, δικί-τυ ζίςι δόθικε. Στο λίκο — λικίςια, στο λιοντάρι — λιονταρίςια, στο λαγο — λαγυδίςια. Ιςε ικανοποιιμένος ίτε όχι απ' τι ζίςι-ςυ, κανένας δε ςε ροτάι· ζίςε, κι άλο τίποτε.

— Μας τρόνε, μας τρόνε, κ' εμις ι λαγι κάθε χρόνο κε περιςότερο πολαπλαςιαζόμαςτε. Πάι να πι, με ςταβρομένα χέρια δεν καθύμαςτε. Κε το καλοκέρι κε το χιμόνα, αν ρίκςις μια ματια ςτον κάμπο, θα δις πος ι λαγι πιδύνε κατα μάκρος κε κατα πλάτος. Μαζεβόμαςτε ςτυς λαχανόκιπυς ίτε ςτα χοράφια τις βρόμις, ίτε ενκαταςτενόμαςτε δίπλα ςτις νέες μιλιες κε τότε δα άςχιμα τα έχι απ' τον αδελφό-μας ο μυζζίκος. Κε για μας τυς λαγυς πρέπι νάχις τα μάτια τέςορα.

Κλοθογίριζε μες ςτο μιαλό-τυ δίχος τέλος τις φρόνιμες ςκέψςις-τυ ο λαγος· τις έγερνε έτςι, τις έγερνε αλιος — κε όλα βγένανε ςε καλο.

Καθότανε μια φορα με τέτιο τρόπο κάτο απο θάμνο κε τυ κατέβικε ι ιδέα να δίκςι ςτι λάγενα τις γνοςτικές τυ ςκέψςις. Σικόθικε πάνο ςτα πιςινά-τυ πόδια, τέντοςε τ' αφτά·

χια-τυ, με τα μπροστινα τα ποδαράκια-τυ άρχισε να χάνι διάφορες φιγύρες — πεχνίδια κε με τι γλόσα-τυ, να πετάι μια-μια τις λέξις σα ρεβίθια.

— Οχι, — λέγι: — εμις ι λαγι μπορύμε να ζύμε, κε πολι καλα μάλιστα. Κε γάμυς κάνυμε, κε χορυς διεφθίνυμε, κε μπίρα στις δεσποτικες γιορτες πσίνυμε. Βάζυμε φίλακες σε απόστασι δέκα βέρστια κε δός-τυ τις φονες. Μας ακύι ο λίκος κε τρέχι: „πιὸς τραγύδισε;...“ Μα, εδο, φισικα ὸπιος όπυ πρόκανε! Πρόκανες να διαφίγις — πσίσε σε άλο μέρος τιν μπίρα-συ· δεν πρόκανες — θα σε φάγι ο λίκος, θα σε δόσι να πις! Κε τίποτε να κάνις δεν μπορις. Λάγενα! λέγο τιν αλίθια;

— Αν δε λες πσέματα, τιν αλίθια λες, — απάντισε ι λάγενα, για τιν οπία ο λαγος αφτος ίταν ο δέκατος πια σίζιγος· όλι ι προτινί-τις ενια βρίκανε άδοκσο θάνατο μπροστα στα μὰτια-τις.

— Πρόστιχος λαος αφτι ι λίκι — αφτο ίνε αλίθια, πυ δεν πρέπι να τιν κρίπσυμε. Ολο κε για κακυργίματα σκέφτοντε! — κσακολύθισε ο λαγος. — Πόσες φορες το ίπα, κε στις εφιμερίδες τὄγραπσα: Κίριι λίκι! αντις να κομματιάζετε διαμιας το λαγο, καλίτερα να τυ γδάρετε μονὰχα το δέρμα — γιατι τότε, ίστερα απο λίγο κερο θα σας δόσι νέο! Ο λαγος, ας πὰι νἄνε κε πολιτόκος, μα, αν σίμερα σφάκσις ολάκερο κοπάδι, κε άβριο άλο, κίτα τότε πος ι ακσία-τυ στιν αγορα θ' ανεβι απο ὶκοσι σε πενίντα καπίκια! Μα, αν πίγεναν όλα με τιν αράδα-τυς: κίριι λαγι, — αν λέγανε λογο χάριν, — δεν ίνε δινατον να προσφέρετε σίμερα στο τραπέζι τον λίκον τόσες δεκάδες δέρματα; — Εφχαρίστος, κίριι λίκι! Ε, προεστε! διόκσε τυς ακόλυθυς! — Κε έτσι θα πίγεναν όλα σίμφονα με το νόμο, όπος τεριάζι. Κε ι λίκι, κε ι λαγι — θα ζύσαν όλι με τιν ελπίδα. Κ' εμις, κ' εσις, κι απ' τι μια μερια κι απ' τιν άλι... Αχ, κίριι, κίριι!

Ελεγε, έλεγε ο λαγος, κε μόλις τελίοσε ολότελα ι έκθε-

ςί-τυ, όταν κςὰφνυ άκυςε, πος όχι πολι μακρια, πάνο ςτο χόρτο, κάτι θροίζι. Κιτάζι, ι λάγενά-τυ προ πολυ τὄχοπςε λάςπι, κε ι αλεπυ — ι κυςκυ;υρυ, πλάγια πάνο ςτιν κιλια, ςέρνετε ςτο μέρος-τυ, λες ετιμάζετε να πέζι με λαγυδάκι.

— Πό;ο έκςιπνος λαγος ίςε! — πρότι ὰρχιςε τιν ομιλία ι αλεπυ, — έτςι νόςτιμα τα λες, πυ ίθελα, ίθελα εόνια να ς' ακύο!

Γνοςτικος ίταν ο λαγος, μα ςτιν αρχι τἄχαςε. Στέκετε πάνο ςτα πιςινά-τυ, ςαν απολιθομένος, μια λοκςοκιτάζι ςτα πλάγια, πὺ να το ςτρίπςι, ίτε ςκέφτετε: νά, πυ ίρθε ι όρα νιφάλια να κιτάζο τιν καταςτασί-μυ.

— Πιναζμένι ίςε, θιύλα; — ίπε, προςπαθόντας ὀςο μπορύςε λιγὸτερο να διλιάζι.

— Τί λες! ο θεος μαζί-ςυ! ίμε παραχορτάτι! Ιςος αργότερα, μα τόρα, θεος φιλάκςι! Γιά-ςυ, λαγυδάκι! Γιά-ςυ!

Κάθιςε ι αλεπυ έτςι, όπος κάθιντε τα ςκιλια, κε προςκάλεςε το λαγο να καθίςι κ' εκίνος. Δίπλοςε κ' εκίνος τα ποδαράκια-τυ. Κάθιςε ο καλὸκαρδος κε μόνος-τυ όλο τον κερο ςιλογίζετε: „Οπος περίμενα, έτςι κε βγίκε. Σε κάθε θεριο δόθικε δικί-τυ ζίςι: ςτο λεοντάρι — λεονταρίςια· ςτιν αλεπυ — αλεπυδίςια· ςτο λαγο — λαγυδίςια. Νά λιπον, τράβικςέ-τιν τὸρα τι λαγυδίςια-ςυ ζοι!"

Κε ι αλεπυ, με ακρίβια διαβάζι τις ενδόμιχές-τυ ςκέπςις, κὰθιτε, πυ λες, κε επενάι το λαγυδάκι.

— Κι απο πὺ μας όριςες;

— Προ ολίγυ, θιύλα, απ' τις χόρες τις μακρινες, ςαν καπςαλιζμένος κατρακίλιςα εδο. Ζύςα ςτον τόπο-μυ, πολι καλα μπορι να πι κανένας. Κε ικογένια ίχα, κε νικοκιριο, κε τα παρὸμια. Ολο το χιμόνα περάςαμε τραγυδόντας κοντα ςτο ςκυπιδαριο τυ πομέςςικυ· τιν ιμέρα κιμόμαςτε, κε τι νίχτα κςεφλυδίζομε τα ςφενδάμνια κε τις μιλιες. Πλιςιάζι πια ι άνικςι κε ετιμαζόμαςτε ςτο δάςος για εκςοχι, οπόταν νά-ςυ ςτο ςκυπι-

δαριο κςεφίτροςε ο λίκος. Τί θερια; με πιά όπςι! με πιανυ άδια;... Εγο, πυ λες, τ' ομολογο, έφιγα, κε ι λάγενα με τα λαγυδάκια...

— Ακυςα γι' αφτο. Ο λίκος, πυ τον έχο κυμπάρο, νά τί μυ διιγίθικε. «Κατ' αφτας, λέγι, ολόκλιρι λαγοφολια αφάνιςα, μα ο λαγος έφιγε, πός να κάνυμε, κυμπάρα, κε να τονε βρύμε;» Α, εςι λιπον θα ίςε εκίνος ο λαγος. Κίτα, τιν καιμένι τι γινεκύλα-ςυ!

— Δε θιμάμε πια. Βλέπο, πος πρέπι να φίγο—κε δρόμο. Ετρεκςα καμπόςο, βλέπο — κάθιτε μια λάγενα — χίρα: έλα, να ζίςυμε μαζι! Κι αρχίςαμε να ζύμε. Ζίςαμε μαζι, δεν μπορο να παραπονεθο, καλα, κε τόρα, νά εκίνι έφιγε κε έμινα εγο.

— Αχ, κακορίζικε, κακόμιρε! Εμπρος λιπον, όριςε προθεζμία κε θα τι βρύμε.

Ι αλεπυ χαζμυρίθικε, δάνκαςε λαφρα το λαγο απ' τι γάμπα (εκίνος, οςτόςο, καμόθικε, πος δεν πρόςεκςε), ςοριάςτικε ςτο πλάγι, έγιρε το κεφάλι κε μιςόκλιςε τα μάτια.

— Βλέπις ο ίλιος κέι, — τεμπέλικα μυρμύριςε: — λες κε ςτι δυλια βρίςκετε! Ετςι, ας κιμιθο λίγο κε ςι ς' αφτο το διάςτιμα κάτςε πιο κοντα κε νανύριςέ-με.

Ετςι κε κάνανε. Ι αλεπυ έκλιςε τα μάτια, κι ο λαγος κάθιςε με τέτιο λογαριαζμο, πυ ι αλεπυ ςε κάθε ςτιγμι μπορύςε να τον ανκίκςι με τι μύρι-τις, κε άρχιςε να λέγι παραμίθια.

— Εγο, θιύλα-μυ, απετιτικος δεν ίμε, — έλεγε: — για κάθε ζοι ίμε ςίμφονος. Δεν ίνε ύτε τρία χρόνια, πυ ζο ςτον κόζμο, κε όμος ίμυνα ςχεδον ςτι μιςι τι Ροςία. Μόλις ςε κάπιο μέρος βολέβεςε κε νά, ίτε λίκος, ίτε κυκυβάγια, ίτε κινιγι ςε περιτριγιρίζυνε. Τρέχα, ςπάςε το κεφάλι, βολέπςυ εκ νέυ πίςο απ' τις απόμακρες γέες. Μα γι' αφτο δεν παραπονιέμε, γιατι καταλαβένο, πος τέτια ίνε ι ζοι τον λαγον. Κε αν κάποτε δεν το καταλαβένο, τρέχο όμος κε πάλι κε

χορις να το καταλαβèνο. Ετςι απαράλαχτα, όπος ι μυζζίκι ςτα μέρι-μας. Ετιμάζετε ο μυζζίκος να πλαγιάζι κε νά, κάτο απ' το παράθιρό τυ — τυκ-τυκ! Εμπρος, μπάρμπα Μιχέι, με τ' αμάκςι! Στιν αβλι μπόρα, παγονια, το αλογάκι-το μόλις αναπνέι, κ' εκίνος γεμίζι πάνο ςτο αμάκςι τυς ςτρατιότες κε ίκοςι βέρςτια ακολυθάι πεζος το αμάκςι. Ιςτερα απο ένα μερονίχτι, νά-ςυ πάλι γίριςε ςπίτι, έφερε ςτα πεδιά-τυ μελόπιτες, ςτι γινέκα τυ — μαντίλα τυ κεφαλιυ, ς' όλυς γενικα — δάκρια. Ρότιςέ-τον, τί ςιμένι αφτο; — Θα ςυ απαντίςι: ςιμένι μυζζίκικι ζοι. Ετςι κ' εμις ι λαγι. Ζùμε, πυ λες. Τα χέρια δε ςταβρόνυμε. Πάντα ίμαςτε έτιμι... Σοςτα λέγο, θιùλα;

Ι αλεπυ, αντι απάντιςι, γάβγιςε ίςιχα, λες κε μέςα ςτον ίπνο-τις· ο λαγος τιν κίτακςε λοκςα: δεν κιμάτε àραγε ι θιύλα; Δεν μπορο με βεβεότιτα να πο, αν τυ πέραςε ςτο νυ, να το ςτρίπςι, αν κάτι ίθελε ςιμβι, μα πολι πιθανον να ιπàρχι κε τέτιυ ίδυς πολιτικι ςτο πρόγραμα τον λαγον. Μα, αν κε ι αλεπυ όχι μονάχα έκλιςε τα μàτια, μα έπεςε κε πάνο ςτι ράχι κι ακόμα τα πόδια άπλοςε ι δόλια, ο λαγος όμος προεςθάνθικε, πος κομοδία τυ πέζι ι παμπόνιρι.

— Θα ςυ διιγιθο, — κςακολύθιςε — πος ο θίος-μυ ζύςε ςτιν ιπιρεςία κάπιυ ςτρατιότι. Τον έπιαςε ο ςτρατιότις μικρύλι ακόμα κε το ςινίθιςε ς' όλι τι ςτρατιοτικι ζοι.

Να πιροβολάι απ' το ντυφέκι, να βιματίζι, να προςκαλι τιν αβγι με το τίμπανο — ς' όλα ο θίος-μυ πρότος. Τίχενε να πάνε ι διό-τυς ςτιν αγρα, να δόςυνε παραςτάςις, κ' εκι τυς δίνανε, για τὄνομα τυ θευ, άλος αβγο, άλος καπίκι, άλος κομάτι ψομι. Ετςι, πυ λες, ο ςτρατιότις εκίνος διιγότανε ςτο θίο-μυ τι ζοί-τυ: «Ζύςα, — έλεγε, — ςπίτι κοντα ςτυς γονιύς-μυ, κε με έςτιλε ο πατέρας-μυ το χιμόνα να διορθόςο τι ςάνια. Τι διορθόνο, τραγύδια τραγυδο, καπνίζο τιν πίπα-μυ, όταν κςάφνυ ο δεκανέας ςτιν αβλι: — εμπρος, Σιμεον, ςτο διμαρχίο, ςε ζιτύνε για ςτρατιότι. — Ετςι, όπος ίμυνα, έτςι

χε πίγα, χαλα πυ πρόχανα να χρίπςο τιν πίπα ςτο παντελό-νι-μυ. Πίγα για ὶχοςι χρόνια· ίχοςι χρόνια ιπόφερα τα βάςανα τις ςτρατιοτιχις ζοις[1]. Κε ίςτερα απο ίχοςι χρόνια γιρίζο ςτον τόπο-μυ — ύτε παςάλι, ύτε αβλι, τίποτε!».. Νά, λιπον — πρόςθεςε ςιλογιζμένα ο λαγος: — τί λογις ίνε ι μυζζίχιχια ζοι! Τόρα ίνε μυζζίχος, ίςτερα απο λίγο ςτρατιότις, χε το ένα χε το ὰλο ζὶςι ονομάζετε. Το ίδιο χε μαζι μ' εμας, τυς λαγυς...

— Μίπος χε ςας, ςας πέρνυνε ςτρατιότες; — αρότιςε ι αλεπυ, ςάμπος τότε να χςίπνιςε.

— Οχι, εμας μας τρόνε — απάντιςε ο λαγος, χάνοντας ςο ὶτανε δινατο τον έφθιμο.

— Κ' εγο έτςι ςχέφτυμε, γιατι τί ςτρατιότες μπορίτε να ίςτε εςις! Κε το θίο-ςυ, φένετε, ςτα τελεφτέα θα τον έφαγε ο ςτρατιότις;

— Οχι, ο ςτρατιότις πέθανε, χι ο θίος-μυ τότε έφιγε. Ιρθε ςπίτι, χε λαγυδίςιες δυλιες να χάνι δεν μπορύςε, χςεςι-νίθιςε. Κε ι θία δε ςιμφονύςε να τονε θρέπςι δορεαν. Νά λι-πον, ςχέφτιχε εχίνος μια φορα: «θα πάγο ςτο χοριο, ςτιν αγορα, να παραςτίςο χομοδίες». Μα μόλις άρχιςε να πέζι ςτο τίμπανο «τον χαλπαζμο τυ ιπιχυ», τα ςχιλια τον χάνανε χομάτια.

— Κε τυ άχςιζε: γιατί ανιςίχιςε το πλίθος; Κε το χάτο-χὰτο ο θίος-ςυ χι απο πριν ίχςερε, πος χάποτε θα τον φάνε. Αν όχι τα ςχιλια, ο λίχος, αν όχι ο λίχος, ι αλεπυ. Απόφαςι για όλυς-ςας ίνε μια. Καλα, μα για πές-μυ τόρα: τὶ λογις ίνε ι αλεπύδες ςτα μέρι-ςας; Δόλιες, ε;

— Στα μέρι μας, για να πο τιν αλίθια, ι αλεπύδες ίνε πολι δόλιες. Εγο, ο ίδιος δεν αντὰμοςα απο χοντα αλεπυ,

---

[1] Ο λαγος, όπος φένετε, ομιλι για πολι παλια χρόνια, οπόταν ι ςτρατιοτιχι θιτία βαςτύςε όχι λιγότερο απο 20 χρόνια χε όταν τυς νεοςίλεχτυς τυς δένανε με χεροπέδες, επιδι φοβύνταν μίπος φίγυν απ' το δρόμο.

μα ίδα, πος μια φορα, κοντα στα μάτια-μυ ένας κινιγος έπιασε αλεπυ. Κε, να τ' ομολογίσο...

Ο λαγος ίθελε να πι „χάρικα“, μα κατάλαβε το λάθος που θα έκανε κε φιβίθικε· μα ι αλεπυ μάντεψε τι σκέψι-τυ.

— Αχ, εμόχαρε εσι! — τον μέμφθικε ι αλεπυ κε έτσι δινατα τυ δάνκασε το πλεβρο, πυ απ' τιν πλιγι έτρεχσε το έμα.

— Οι! — φόναξε ο λαγος απ' τον πόνο, μα διαμιας βαστάχτικε κε παλικαρίσια τα μπάλοσε: — Αφτα, εχσοχότατι, αφορύνε τις εκι αλεπύδες, για τις εδο αλεπύδες λένε, πος ίνε καλες.

— Ετσι ε;

— Αλίθια. Τιν περαζμένι χρονια σ' εμας κάπιο ορφανο λαγυδάκι έμινε στο δάσος, κε μια αλεπυ το πίρε κε το μεγάλοσε μαζι με τα πεδιά-τις.

— Το μεγάλοσε, παι να πι, κε τ' αφίκε. Πύ ίνε, λιπον τόρα, αφτο το ορφανό-σας;

— Πιός κσέρι, πύ ίνε τόρα... Φένετε θα χάθικε. Λένε άρχισε να γιρίζι εδο κ' εκι, να κλέβι, κε στα τελεφτέα κσελόγιασε κάπια νέα αλεπυ. Κε γι' αφτο ι γρια αλεπυ το έφαγε.

— Εγο το έφαγα· εγο ίμε ακριβος εκίνι ι αλεπυ, για τιν οπία άκυσες. Μα, δεν το έφαγα εγο γι' αφτο πυ γίριζε εδο κ' εκι κε διεφθάρικε, μα γιατι ορίμασε πια.

Ι αλεπυ σε μια στιγμι έπεσε σε σιλογι κε έτριξε τα δόντια, πιάνοντας ψίλο. Ιστερα, χορις να βιαστι, σικόθικε, τινάχτικε κε όλος διόλυ ίρεμα ρότισε το λαγο:

— Κε τόρα πός νομίζις, πιόνα θα φάγο;

Γνοστικος ίταν ο λαγος, μα δεν το κατάλαβε. Ιτε, καλίτερα, πέρασε απ' το νύ-τυ ι σκέψι: „νά λιπον, αρχίζι πια ι λαγυδίσια ζίζι!“ — μα δεν ίθελε να πεθάνι κε μίτε ίθελε

ο ίδιος μόνος-τυ να ομολογίςι τι σκέπςι αφτι.

— Δεν κςέρο, — απάντιςε.

Μα, κι απ'το πρόςοπο κι απ' τι φονί-τυ φενότανε ςαφέςτατα, πος έλεγε πςέματα, πος ι αλεπυ δε θίμοςε στα κυτυρυ.

— Νά, λιπον, τὶ πςέφτις ίςε! — ίπε. — Για ςένα κε τί δε μυ λέγανε, κε όμος φένετε πος κε ςι ίςε πάρα πολι ςινιθιζμένο, εφτελέςτατο λαγυδάκι! Θα ςε φάγο! εςένα, κίριε, εςένα!

Ι αλεπυ τινάχτικε προς τα πίςο κε καμόθικε πός νά, νά θα πεταχτι πάνο ςτο λαγο κε θα τονε φάγι. Μα εφτις ίςτερα απ' αφτο κάθιςε, ςάμπος τίποτε να μι έγινε, κε άρχιςε να κςίνι με το πιςινο πόδι τ' αφτί-τις.

— Μα, ίςος, κε να με ςιχορέςις; — με μιςι φονι πρότινε διλα ο λαγος.

— Μια όρα αργα ίτε γρίγορα το ίδιο κάνι! — με πιο περιςότερο θιμο ίπε ι αλεπυ. — Πύ τἄκυςες εςι, πος ςιχορύνε ι αλεπύδες κε ι λαγι πίρανε ςιχόρεςι; Μίπος γι' αφτο εμις μαζί-ςυ, ε, βλάκα, ζύμε κάτο απ' τον ίδιο υρανο, για να πέκςυμε με τι ςιχόρεςι... ε;

— Μα, θιύλα, τέτια παραδίγματα ίτανε! — επέμενε ο λαγος, κάνοντας ακόμα το παλικάρι. Μα αμέςος έπεςε το ιθικό-τυ κε μελανχόλιςε.

Θιμίθικε, πός έτρεχε απ' το ένα το άκρο ςτο άλο, πος ολόκλιρα μερόνιχτα, χορις να τρόγι, έτρεμε ςτιν κυφάλα τον δέντρον· πος μια φορα, γλιτόνοντας απο κακο θεριο, έπεςε ςτα χέρια κάπιυ μυζζίκυ. Κατα καλί τυ τίχι ίτανε μεγάλι νιςτία κε ο μυζζίκος τον αφίκε. Θιμίθικε τις αγαπιμένες-τυ λάγενες, με τις οπίες τόςα λαγυδάκια έφερε ςτον κόζμο, κε πος με καμια δεν πρόκανε να ζίςι ίςιχι ζοι.

Κε θιμύμενος ολοένα κε ςιγα επαναλάμβενε:

— Αχ, να μπορύςα να ζίςο! Αχ, να μπορύςα λίγο ακόμα να ζίςο!

Κε ι αλεπυ, ς' αφτο το διάςτιμα, τυ ετίμαζε πραγματικα εφχάριςτι έκπλιχςι.

— Αχυςε, πρόςτιχο λαγυδάκι, — έλεγε, — τὶ λογις χςελάφρομα ςκέφτικα για ςένα. Θα πάγο τέςαρες ςάζνες μπροςτα, θα κάτςο με τι ράχι προς το μέρος-ςυ κε πέντε ολόκλιρα λεπτα δε θα ςε κιτάχςο, ελεινε. Κε ςι, προςπάθιςε ςτο διάςτιμα αφτο, να τρέχςις απο κοντά μυ έτςι, πυ να μι ςε πιάςο. Κατόρθοςες κε γλίςτριςες — κέρδιςες· δεν κατόρθοςες — ι απόφαςι για ςένα ίνε πια έτιμι.

— Αχ, θιὺλα, πύ να το κατορθόςο!

— Ιλίθιε! κι αν δεν γλιςτρίςις ακόμα, κάμποςα λεπτα θα κερδίςις. Θα καταπιαςτις με δυλια, θα προςπαθίςις να τα καταφέρις, κε τον πόνο-ςυ θα χςεχάςις. Απαράλαχτα όπος ο ςτρατιότις ςτον πόλεμο: προςπαθι να τα καταφέρι, προςπαθι να τα καταφέρι— κε νά-ςυ, χάθικε! Ο λαγος ςκέφτικε, χςαναςκέφτικε, κε ςτο τέλος ςιμφόνιςε, πος καλι ίταν ι πρόταςι τις αλεπυς. Μια κε θα φαγοθις καλίτερο ίνε, ος ότυ θα εκπλιροθι ι καταδίκι-ςυ, να κάνις κάπια δυλια, παρα να μι κάνις τίποτε, περιμένοντας κυραςτικα το θάνατό-ςυ. Κι ακριβος τέτιος ίνε ο πραγματικος λαγυδίςιος θάνατος, να πιδας μ' όλι-ςυ τι δίναμι: τρέχις μ'όλι τι δίναμι, κε για όλα τελιόνις ςτι ςτιγμι.

— Δεν καταλαβένις καθόλυ τί ςυ γίνετε, κε νά, χςαφνικα ςε κοματιάζυνε — ςιλογιζότανε ο λαγος κε μιχανικα πρόςθεςε: — κε ίςος...

— Ε, άςτα αφτα! — τον προιδοπὶιςε ι αλεπυ, μαντέβοντας τι θαμπι ελπίδα, πυ τυ πέραςε απ'το μιαλο. — Κίριε, εβλόγιςον, άρχιςε!

Λέγοντας αφτα, πίγε τέςερες ςάζνες μπροςτα, αφυ νορίτερα έβαλε το λαγο να καθίςι με τι ράχι προς ένα πικνοκατάπικνο θαμνόνα, έτςι πυ καθόλυ να μι μπορέςι να φίγι προς τα πίςο, κε αν θα έτρεχε, να έτρεχε μονάχα απο κοντά-τις.

Κάθισε ι αλεπυ κε άρχισε τι δυλιά-τις, λες κε δεν πρόσεχε καθόλυ το λαγο. Μα ο λαγος δεν αμφέβαλε καθόλυ, πος αν ι αλεπυ κε τέσαρες σάζνες ακόμα πίγενε προς τα πίσο, κε τότε ακόμα δε θα μπορύσε να τις διαφίγι κ'ι παραμικρί-τυ κίνισι. Κάμποσες φορες αναπιδύσε πάνο στα πόδια, έριχνε πάνο στι ράχι τ'αφτιά-τυ· κάμποσες φορες μαζεβότανε σε σορο, με τιν πρόθεσι να κάνι τέτιο μεγάλο πίδιμα, χάρις στο οπίο να βρεθι διαμιας έκσο απ'τι σφέρα τις καταδίοξις. Μα τον έφερνε σε απολίθοσι ι πεπίθισι, πος ι αλεπυ κε μι βλέποντας, τα έβλεπε όλα. Οπος κε νάνε ι αλεπυ ίχε δίκεο: ο λαγος πραγματικα βρίκε τι λαγυδίσια-τυ δυλια, πυ σε μεγάλο βαθμο λάφρινε τα βάσανά-τυ.

Επιτέλυς περάσανε τα πέντε λεπτα τις προθεσμίας, πυ βρίκανε το λαγο ακίνιτο στιν πρότι-τυ θέσι κε ολότελα βιθισμένο στι μελέτι τις λαγυδίσιας-τυ δυλιας.

— Τόρα λιπον, έλα να πέκσυμε λαγε! — πρότινε ι αλεπυ.

Αρχίσανε να πέζυνε. Ος ένα τέταρτο τις όρας ι αλεπυ έτρεχε γίρο απ'το λαγο: μια το δανκάνι κε ετιμάζετε όλος διόλυ να τυ κόψι το λεμο, μια πιδάι στο πλάγι κε σκέφτετε: δεν το σινχορο, ε; Μα κι αφτο ίτανε για το λαγο ένα ίδος δυλιας, γιατι κε αν δεν αμινότανε στα σοστα, μα μολαταφτα σκεπαζότανε με τα πόδια, φόναζε...

Μα μέσα σ'ένα τέταρτο τις όρας τελιόσανε όλα. Αντι τυ λαγυ μίνανε μονάχα κομάτια πετσιυ κε τα φρόνιμά-τυ λόγια: „σε κάθε θεριο δικί-τυ ζίσι: στο λιοντάρι — λιονταρίσια, στιν αλεπυ — αλεπυδίσια, στο λαγο — λαγυδίσια.“

ΙΣΤΟΡΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΟΣ ΕΝΑΣ ΜΥΖΖΙΚΟΣ ΕΘΡΕΠΣΕ ΔΙΟ ΣΤΡΑΤΙΓΥΣ.

Ζὺςανε, πυ λες, κάποτε διο ςτρατιγι. Κε επιδι κε ι διό-τυς ίτανε λαφρόμιαλι, νά γι'αφτο πολι γρίγορα με τι διαταγι τυ οκςαποδο, κε με τι διχί-μυ τι θέλιςι βρεθίκανε ς'ένα ακατίκιτο νιςι.

Ιπιρετύςαν ι ςτρατιγι ς'όλι-τυς τι ζοι ςε κάπια ρεγιςτρατύρα[1], εκι γενιθίκανε, ανατραφίκανε κε ςιγεράςανε, επομένος τίποτε δεν καταλάβεναν. Μάλιςτα κε λέκςις άλες δεν κςέρανε, εκςον: „δεχθίτε τιν διαβεβέοςιν για τιν πλὶρι-μυ εκτίμιςιν κε αφοςίοςιν".

Καταργίςανε τι ρεγιςτρατύρα, γιατι δε χριαζότανε πια κε απολίςανε τυς ςτρατιγυς. Μένοντας δίχος θέςι, ενκαταςταθίκανε ςτο Πετερμπυργ, ςτο δρόμο Ποντγιατςέφςκαγια, ςε διάφορες κατικίες· ίχε ο καθένας τι μαγέριςά-τυ κε πέρνανε ςίνταkςι. Μα νὰ-ςυ κςάφνυ βρεθίκανε ςε ακατίκιτο νιςι, κςιπνίςανε κε βλέπυν: κ'ι διό-τυς πλαγιάζυνε κάτο απο ένα πάπλομα. Ενοίτε, ςτιν αρχι δεν καταλάβανε τίποτε κε αρχίςανε να κυβεντιάζυνε, ςάμπος τίποτε δεν ςινέβικε.

— Παράκςενο, όνιρο ίδα απόψε, εκςοχότατε, — ίπε ο ένας απ'τυς ςτρατιγυς, — μυ φάνικε, ςάμπος να ζο ςε ακατίκιτο νιςι...

---

[1] Ρεγιςτρατύρα — το τμίμα, όπυ ςιμιόνυν τα ιςερχόμενα κε εκςερχόμενα ένγραφα.

Ιπε κε κςαφνικα πίδιςε! Πίδιςε κι ο άλος ο ςτρατιγος.

— Θεέ-μυ! μα τι ίνε αφτο! πύ βριςκόμαςτε!—ςκὺκςανε κε ι διό-τυς με μια φονι.

Κι αρχίςανε να πςιλαφύνε ο ένας τον άλο, ςὰμπος το κάζο αφτο να τυς ςινέβικε όχι στα κςὶπνια-τυς μα ςτον ίπνοτυς. Μα όςο κι αν κοπιάζανε να βεβεόςυνε τον εαφτὸ τυς, πος ὸλο αφτο δεν ίνε τίποτε άλο παρα όνιρο, ανανκαςτίκανε ςτα τελεφτέα να καταπιςτύνε για τι θλιβερι πραγματικότιτα.

Μπροςτά-τυς απ' τι μια μερια κςαπλονότανε ι θάλαςα, απ' τιν άλι μερια βριςκότανε ένα μικρο κομάτι γις, πίςο απ' το οπίο απλονότανε ι ίδια ατέλιοτι θάλαςα. Εκλαπςαν ι ςτρατιγι πρότι φορα τόρα ίςτερα απ' το κλίςιμο τις ρεγιςτρατύρας.

Αρχίζανε να κιτάζυν ο ένας τον άλο κε ὶδαν, πος ίνε με τα νιχτικά-τυς, κε ςτο λεμό-τυς κρέμετε απο ένα παράςιμο.

— Καλα θα ίτανε τόρα να πάρυμε απο ένα καφεδάκι! — ίπε ο ένας ο ςτρατιγος, μα θιμιθικε το κὰζο πυ τυς ςινέβικε, κε έκλαπςε για δέφτερι φορα.

— Μα τί θα κάνυμε επιτέλυς; — κςακολύθιςε κλέοντας: — άραγε αν θα γράφαμε έκθεςι, πιά οφέλια μπορύςαμε να περιμέναμε;

— Νά τι, — απάντιςε ο άλος ο ςτρατιγος. — Πιγένετε ςις, εκςοχότατε, προς τιν ανατολι, κ' εγο προς τι δίςι κε το βράδι κςανα ανταμονόμαςτε ς' αφτο το μέρος· ίςος κάτι-τι να βρύμε.

Αρχίςανε να γιρέβυνε, πύ ίνε ι ανατολι κε πύ ι δίςι. Θιμιθίκανε πος ο τμιματάρχις μια μέρα ίπε: „αν θέλις να βρις τιν ανατολι, ςτάςυ με τα μάτια ςτο βορα κε ςτο δεκςίςυ το χέρι θα έχις το ζιτύμενο". Αρχίςανε να ζιτάνε το βορα, ςταθίκανε κε έτςι κε αλιος, δοκιμάςανε όλα τα ςιμία τυ ορίζοντα, μα μια κι όλι-τυς τι ζοι ιπιρετίςανε ςτι ρεγιςτρατύρα, γι' αφτο κε τίποτε δε βρίκανε.

— Νά λιπον, εχσοχότατε: πιγένετε ςις δεχςια κ' εγο αριςτερα — έτςι-δα θάνε καλίτερα! — ίπε ο ένας ο ςτρατιγος, ο οπίος εχςον απ' τι ρεγιςτρατύρα ιπιρέτιςε ακόμα κε ςτι ςχολι τον ςτρατιοτικον δάςκαλος τις καλιγραφίας κε επομένος ίτανε πιο γνοςτικος.

Αμ' έπος, αμ' έργον. Πίγε ο ένας ο ςτρατιγος ςτα δεχςια κε βλέπι — φιτρόνυνε δέντρα κε πάνο ςτα δέντρα κάθε ίδυς καρπι. Θέλι ο ςτρατιγος να κόπςι έςτο κ' ένα μίλο, μα όλα κρέμοντε τόςο απςιλα, πυ ίνε ανάνκι να ςκαρφαλόςι ςτο δέντρο. Δοκίμαςε ν' ανεβι, τίποτε δεν κατόρθοςε, μονάχα το πυκάμιςό-τυ κςέςχιςε. Εφταςε ο ςτρατιγος ς' ένα ριάκι, βλέπι: τα πςάρια εκι, ςάμπος ςτον κίπο ςτι Φοντάνκα, μπόλικα.

— Ε κε τέτια πςάρια να ίχαμε ςτιν Ποντγιατςέςφκαγια! — ςκέφτικε ο ςτρατιγος κι απ' τιν όρεχςι μάλιςτα τυ άλαχςε ι όπςι.

Μπίκε ο ςτρατιγος ςτο δάςος — εκι ι λιβαδοπέρδικες τετερίζυν, ι κςιλοπετινι λαλύνε, ι λαγι τρέχυν.

— Θεέ-μυ! φαγια! κε φαγια! — ίπε ο ςτρατιγος, εςθανόμενος πος αρχίζυν να τυ έρχοντε αναγύλες.

Τί να κάνι, ανανκάςτικε να γιρίςι πίςο ςτο προςδιοριςμένο μέρος με άδια τα χέρια. Οταν ίρθε, ο άλος ο ςτρατιγος τον περίμενε πια.

— Τί λιπον, εχσοχότατε, κινιγίςατε τίποτε!

— Νά, βρίκα ένα παλιο αριθμο τις εφιμερίδας «Μοςκόφςκιε βέντομοςτι» κε τίποτε παραπάνο!

Πέςανε κςανα να κιμιθυν ι ςτρατιγι, μα δεν μπορύνε να κιμιθύνε νιςτικι. Μια τυς ανιςιχι ι ςκέπςι, πιός γι' αφτυς θα πάρι τι ςίνταχςί-τυς, μια θιμύντε τυς καρπυς πυ ίδανε τιν ιμέρα, τα πςάρια, τις λιβαδοπέρδικες, τυς κςιλοπετινυς, τυς λαγυς.

— Πιός μπορύςε να ςκεφτι, εχσοχότατε, πος ι τροφι τυ ανθρόπυ, ςτιν προταρχικί-τις μορφι, πετάι, κολιμπάι κε μεγαλόνι πάνο ςτα δέντρα; — ίπε ο ένας ο ςτρατιγος.

— Νε, — αποκρίθικε ο άλος ο στρατιγος: — για να πο τιν αλίθια, κ' εγο ος τόρα σκεφτόμυνα, πος ι φραντςόλες φιτρόνυν απαράλαχτα τέτιες, όπος μας τις προςφέρυνε το προι με τον καφε!

— Οστε, αν λόγυ χάρι, κάπιος θέλι να φάγι περδίκι, πρέπι πρότι φορα να το πιάςι, να το σκοτόςι, να το μαδίςι, να το τςιγαρίςι... Μα, πός να τα κάνι όλα αφτα;

— Πός να τα κάνι όλα αφτα; — ςαν ιχο, επανάλαβε ο άλος ςτρατιγος.

Σιοπίςανε κε προςπαθίςανε να κιμιθὺνε μα ι πίνα αποφαςιςτικα έδιοχνε τον ίπνο. Περνὺςαν ολοένα μπροςτα απ' τα μάτια-τυς πέρδικες, κύρκι, γυρυνόπυλα, ζυμερα, λίγο κοκινοπα με ανκυράκια κε ςαλάτα.

— Τόρα, μυ φένετε, πος μπορύςα να φάγο κι αφτο το ιπόδιμά μυ! — ίπε ο ένας ο στρατιγος.

— Καλα ίνε κε τα γάντια, προπάντον όταν τἄχι κανις πολιν κερο φορεμένα! — αναστέναξε ο άλος στρατιγος.

Αχςαφνα ι διο στρατιγι κιτάχςανε ο ένας τον άλο· στα μάτια-τυς έλαμπε διςίονι[1] φοτια, τα δόντια-τυς χτιπύςαν, απ' τα στίθια-τυς πετιότανε ιπόκοφο μύνκριζμα. Αρχιςαν αργα-αργα να ςέρνοντε ο ένας κοντα στον άλο, κε ςε μια στιγμι τα μάτια-τυς γεμίςανε λίςα. Πεταχτίκανε κομάτια, ακύστικαν κραβγες κε στεναγμι· ο στρατιγος, πυ ίτανε δάςκαλος τις καλιγραφίας, ὰρπαξε το παράςιμο απ' το ςίντροφότυ κε το κατάπιε αμέςος. Μα, το έμα πυ άρχιςε να τρέχι, ςαν να τυς έφερε στα λογικά-τυς.

— Ο θεος μαζί-μας! — ίπαν κ' ι διό-τυς διαμιας: — εμις-δα έτςι μπορὺμε να φάμε ο ένας τον άλο!

— Κε πός πέςαμε εδο! πιός ίταν ο κακύργος εκίνος, πυ μας έπεξε τέτιο πεγνίδι!

---

[1] Διςίονος — εκίνος πυ προανκέλι κακα.

— Πρέπι, εκλαμπρότατε, ν' αρχίσυμε κάπια κυβέντα γιά να περάσι ο κερος, γιατι αλιος θα φτάσι το πράμα σε φονικο! — ίπε ο ένας ο στρατιγος.

— Αρχίστε, — απάντισε ο άλος.

— Ετσι, λ.χ., πός νομίζετε, γιατι ο ίλιος πρότι φορα ανατέλι κε ίστερα βασιλέβι, κε δε γίνετε το αντίθετο;

— Παράκσενος πυ ίστε, εκσοχότατε! μα κε σις πρότι φορα σικόνεστε, πάτε στο ντεπαρταμέντο, γράφετε εκι, κε ίστερα πλαγιάζετε!

— Μα γιατί να μι επιτραπι τέτια μετάθεσι: πρότι φορα να πέσο να κιμιθο, να δο διάφορα όνιρα, κε ίστερα να σικοθο;

— Χμ... μάλιστα... Κ' εγο, τ' ομολογο, όταν ιπιρετύσα στο ντεπαρταμέντο, πάντοτε έτσι σκεφτόμυνα: νά προι τόρα, θα γίνι ίστερα ιμέρα, θα προσφέρυν ίστερα το δίπνο, κε κερος πια για ίπνο!

Μα ι ιπενθίμισι για το δίπνο έριξε κε τυς διο σε κατίφια κε διάκοπσε τιν ομιλία, στιν αρχί-τις.

— Ακυσα απο ένα γιατρο, πος ο άνθροπος πολιν κερο μπορι να τρέφετε με το ίδιο-τυ ζυμι, — άρχισε κσανα ο ένας στρατιγος.

— Πός έτσι;

— Νά έτσι. Τάχατε: τα ζυμια τυ ανθρόπυ παράγυν άλα ζυμια, εκίνα πάλι παράγυν ακόμα ζυμια, κε ύτο καθεξσις, ος ότυ, επιτέλυς, δε σταματίσυν ολότελα τα ζυμια...

— Κε τότε τί;

— Τότε χριάζετε να πάρι κάπια τροφι...

— Τφυ!

Με λίγα λόγια, όπος κι αν αρχίζανε τιν κυβέντα ι στρατιγι, πάντοτε κατέλιγε αφτι στο να τυς ιπενθιμίζι για το φαγι, κι αφτο ακόμα περισότερο κεντύσε τιν όρεκσί-τυς. Αποφασίσανε: να πάπσυνε ι κυβέντες, κε με απλιστία βαλθί-

χανε να διαβάζυν ένα αριθμο τις εφιμερίδας „Μοςκόφςκιε Βέντομοςτι“, πυ βρέθ.κε κάπυ εκι.

„Χτες, — διάβαζε με ςινχιζμένι φονι ο ένας απ' τυς ςτρατιγυς, — ςτυ έντιμυ αρχιγο τις αρχέας-μας προτέβυςας δόθικε πολιτελέςτατο γέβμα. Εκι ίτανε „ι χριςι ςτερλιάνδα τυ Σςέκςνα“ κε ο τρόφιμος τον δαςον τυ Καφκάςυ — ο φαςιανος, κε τα τόςο ςπάνια, κατα το Φλεβάρι, ςτα βόρια-μας μέρι, φράυλα...“

— Τφυ, θεέ-μυ! Μα μίπος, εκςοχότατε, δεν μπορίτε να βρίτε άλο αντικίμενο; — φόναξε με απελπιςία ο άλος ςτρατιγος κε, πέρνοντας απ' το ςίντροφό-τυ τιν εφιμερίδα, διάβαςε τα ακόλυθα:

„Απ' τιν Τύλα γράφυν: χτες, εκς ετίας πυ πιάςτικε ςτον ποταμο Υπ οςέτρα (κςιρίχι) — γεγονος, πυ δεν θιμύντε κε ι παλει ακόμα κάτικι, μάλιςτα, πυ ςτο πςάρι αφτο αναγνορίςανε τον πρίςταβο Β. — δόθικε ςτιν εδο λέςχι φεςτιβαλ[1]. Τον ένοχο τις γιορτις τον φέρανε πάνο ςε πελόριο κςίλινο πιάτο, περιτριγιριζμένο με ανκυράκια κε με ένα μάτςο πραςινάδες ςτο ςτόμα-τυ. Ο γιατρος Π., πυ ίτανε τιν ιμέρα εκίνι επιςτάτις προεςτος, επιτιρύςε με μεγάλι προςοχι, για να πάρυν όλι ι μυςαφίριδες απο ένα κομάτι. Ι ςάλτςα ίτανε πικιλόμορφι κε θαβμάςια...“

— Σιγνόμιν, εκςοχότατε, κε ςις, όπος φένετε, δεν ίςτε πολι προςεχτικος ςτιν εκλογι τις ανάγνοςις, — τον διέκοψε ο πρότος ςτρατιγος κε, πέρνοντας τιν εφιμερίδα, διάβαςε:

„Απ' τι Βιάτκα γράφυν: ένας απ' τυς εδο παλευς κάτικυς εφέβρε τον ακόλυθο τρόπο προετιμαςίας τις πςαρόςυπας: αφυ πίρε ζοντανο πςάρι, πρότα-πρότα το κοπάνιςε καλα· κε όταν απ' τον πόνο μεγάλοςε το ςικότι-τυ...“

Ι ςτρατιγι έγιραν τα κεφάλια. Οπυ, κι αν ρίχνανε τι

[1] Φεςτιβαλ — γιορτι.

ματιά-τυς, όλα μαρτιρύςανε για το φαγι. Τυς επιδυλέβονταν ι ίδιες-τυς ι ςκέπςις, γιατι όςο κι αν προςπαθύςανε να διόχςυνε τις παραςτάςις για τα μπιφςτέκια, ι παραςτάςις με βίεο τρόπο κςανίγανε μόνες-τυς δρόμο.

Ακςαφνα μια έμπνεψςι φότιςε το ςτρατιγο, πυ ίτανε δάςκαλος τις καλιγραφίας...

— Πός ςας φένετε, εκςοχότατε, — ίπε χαρύμενα: — αν βρίςκαμε μυζζίκο;

— Διλαδι, πος... μυζζίκο;

— Μάλιςτα, απλο μυζζίκο... έτςι όπος ςινιθιζμένα ίνε ι μυζζίκι! Αφτος λιπον αμέςος κε φραντςολάκια θα μας πρόςφερε, κε πέρδικες θα έπιανε, κε πςάρια!

— Χμ... μυζζίκο... μα απο πύ να πάρομε τέτιο μυζζίκο, αφυ δεν ιπάρχι;

— Πός δεν ιπάρχι μυζζίκος — μυζζίκος παντυ ιπάρχι, φτάνι μονάχα να ζιτίςυμε να τονε βρύμε! Χορις άλο θα κρίφτικε κάπυ, αποφέβγι τι δυλια!

Ι ςκέπςι αφτι τόςο ενθάρινε τυς ςτρατιγυς, πυ πιδίςανε με μιας πάνο κε ριχτίκανε να ζιτίςυνε το μυζζίκο.

Πολιν κερο πλανιθίκανε ςτο νιςι χορις καμια επιτιχία, μα, επιτέλυς, τυς οδίγιςε ςτα ίχνι τυ μυζζίκυ ι δινατι μιρυδια τυ αχιρόπςομυ κε τις κςινις προβιας. Κάτο απο ένα δέντρο, με τιν κιλια προς τα πάνο κε τι γροθια προςκέφαλο, κιμότανε ένας πελόριος μυζζίκος, πυ με τι μεγαλίτερι αδιαντροπια απόφευγε τι δυλια. Ι αγανάχτιςι τον ςτρατιγον δεν ίχε όριο.

— Κιμάςε, τεμπέλι! — τυ επετεθίκανε κ' ι διό-τυς: — μίπος δεν έχις ακύςι, πος διο ςτρατιγι εδο πέρα, νά διο μερόνιχτα πεθένυν απ' τιν πίνα! εμπρος ςτι δυλια, εφτις!

Σικόθικε ο μυζζίκος· βλέπι, αφςτιρι ίνε ι ςτρατιγι. Θέλιςε να το ςτρίπςι, μα εκίνι ςαν γάντςι πιάςανε απάνο-τυ.

Κε άρχιςε τι δυλια.

Σκαρφάλοσε στο πρότο δέντρο κε έκοπσε για τυς στρατιγυς ανα μια δεκάδα απ' τα πιο όριμα μίλα, κε για τον εαφτό-τυ πίρε ένα κσινο. Ιστερα άρχισε να σκάβι τι γι κε έβγαλε απο κι πατάτες· έπιτα πίρε διο κομάτια κσίλυ, έτριπσε το ένα με το άλο κε έκανε φοτια. Ιστερα έκανε θιλια με τα μαλιά-τυ κε έπιασε πεστροφάκι. Στο τέλος άναπσε φοτια κε έπσισε τόσο πολιπίκιλα φαγια, πυ ακόμα κε απ' το μιαλο τον στρατιγον πέρασε ι σκέπσι: ακσίζι άραγε να δόσυνε στο χαραμοφάγι ένα κοματάκι;

Κιτάζανε ι στρατιγι τις προσπάθιες αφτες τυ μυζζίκυ κε ι καρδιές-τυς σκιρτύσαν έφθιμα. Κσεχάσανε πια, πος χτες παρ' ολίγο να πεθάνυν απ' τιν πίνα κε σκεφτόντανε: „νά λιπον, πόσο καλο ίνε να ίσε στρατιγος, δε χάνεσε πυθενα!"

— Ιστε εφχαριστιμένι, κίριι στρατιγι; — αρότισε εν το μετακσι ο μυζζίκος, ο τεμπέλις.

— Εφχαριστιμένι, καλε φίλε, βλέπυμε το ζίλο συ! — απαντίσανε ι στρατιγι.

— Αναπάπσυ, φιλαράκο, πλέκσε μονάχα ένα σχινάκι κε ίστερα.

Ο μυζζίκος αμέσος μάζεπσε άγριο κανάβι, το μύσκεπσε στο νερο, το κοπάνισε, το ζύμικσε κε κατα το βράδι το σχινάκι ίταν έτιμο. Με το σχινι αφτο ι στρατιγι δέσανε το μυζζίκο στο δέντρο, για να μι φίγι, κε ι ίδιι πέσανε να κιμιθύνε.

Πέρασε μια μέρα, πέρασε άλι· ο μυζζίκος έγινε σε τόσο βαθμο επιτίδιος, πυ άρχισε να πσένι σύπα κε μέσα στις φύχτες-τυ ακόμα. Γένικαν ι στρατιγί-μας έφθιμι, χορτάτι, άσπρι. Αρχίσανε να λένε, πος νά, αφτι εδο πέρα ζύνε, έχοντας όλα έτιμα, κε εν το μετακσι στο Πετερμπυργ ι σιντάκσις-τυς ολοένα κε επισορέβοντε.

— Μα πὸς νομίζετε, εκσοχότατε, ίτανε πραγματικος ο πίργος τυ Βαβελ ίτε αφτο ίνε μονάχα αλιγορία; — έτιχε να ροτίσι ο ένας στρατιγος τον άλο, εκι πυ προγεβματίζανε.

— Νομίζο, εκςοχότατε, πος πραγματικος ίτανε, γιατι αλιος, πός μπορι να εκςιγιθι, πος ςτον κόζμο ιπάρχουνε διάφορες γλόςες;

— Οςτε κι ο καταχλιζμος ίτανε;

— Κι ο καταχλιζμος ίτανε, γιατι αλιος πός μπορι να εκςιγιθι ι ίπαρκςι τον προκαταχλιζμιέον θεριον! Μάλιςτα, που ςτιν εφιμερίδα „Μιςκόφςκιε Βέντιμοςτι" αφίγοντε...

— Κε δε διαβάζουμε τι „Μιςκόφςκιε Βέντομοςτι";

Βάζουν τον αριθμο τις εφιμερίδας, κάθοντε απο κάτο απ' τι ςκια, διαβάζουν απ' τιν αρχι ος το τέλος, πος φάγανε ςτι Μόςχα, πος φάγανε ςτιν Τùλα, πος φάγανε ςτιν Πένζα, πος φάγανε ςτο Ριαζαν — κε καμια αναγύλα δεν τους έρχετε!

Πέραςε πολις κερος ίτε λίγος, δεν ίνε γνοςτο, μα ι ςτρατιγι ςτενοχορίθικαν. Ολοένα κε πιο ςιχνα αρχìςανε να θιμύντε τις μαγέριςες που αφίκανε ςτο Πετερμπουργ κε ςτα κριφα μάλιςτα κλέανε.

— Τί γίνετε τόρα ςτιν Πουντγιατςέφςκαγια, εκςοχότατε; — αροτύςε ο ένας ςτρατιγος τον άλο.

— Μιν τ' αναφέρετε, εκςοχότατε! ι καρδιά-μου κοματιàζετε! απάντιςε ο άλος ο ςτρατιγος.

— Καλα τα περνùμε εδο, καλα — λόγος δεν μπορι
να γίνι! μα μολατάφτα, κςέρετε, δεν ίνε ςοςτο το κριάρι
νὰνε δίχος πριβατίνες! κε τι ςτολι λιπάτε κανένας!
— Κε πόςο τι λιπάτε! προπάντον όταν κιτάζις τιν
τέταρτι τάκςι, όλι ςε μια φορεςια — το κεφάλι-ςου ζαλίζετε!
Κι αρχίςανε να διάζουνε το μουζζίκο: να τους φέρι νε κε
καλα ςτιν Πουντγιατςέφςκαγια! Κε τί νομίζετε! αποδίχτικε, πος
ο μουζζίκος κςέρι κε τιν Πουντγιατςέφςκαγια, πος ίταν εκι, μέλι-
μπίρα ίπιε, απ' τα χίλια-του ètρεκςε, μα ςτο ςτόμα-του δεν έπεςε!
— Κ' εμις-δα ίμαςτε ςτρατιγι απ' τιν Πουντγιατςέφςκαγια! — ίπανε με χαρα ι ςτρατιγι.

— Εκι πέρα θα ίδατε: χρέμετε άνθροπος απ' έχσο απ' το σπίτι, μέσα σε κιβότιο πυ βαστιέτε με σχινι, βάρι με μπογια τον τίχο, ίτε σαν μίγα πάγι πάνο στι στέγι — αφτος ο άνθροπος ίμε εγο ο ίδιος! — απάντισε ο μυζζίκος.

Κε άρχισε ο μυζζίκος κε τα αδίνατα δινατα να κάνι, να εφχαριστίσι τυς στρατιγύς-τυ, έτσι πυ να τυ χαριστύνε τυ τεμπέλι κε να μι αποστρέφοντε το μυζζίκικό-τυ κόπο! Κε έφκιασε κάτι σαν καράβι, ανκίο τέτιο, με το οπίο θα μπορύσε να διασχίσι θάλασες κε οκεανυς κε να φτάσι ος αφτι τιν Ποντγιατσέσκαγια.

— Κίτα καλα, κανάλια, να μι μας πνίχσις! — ίπαν ι στρατιγι, όταν ίδανε το καραβάκι πυ σάλεβε πάνο στα κίματα.

Ας ίστε ίσιχι, κίριι στρατιγι, δεν ίνε ι πρότι φορα! — απάντισε ο μυζζίκος κε άρχισε να ετιμάζετε για τιν αναχόρισι.

Μάζεψε ο μυζζίκος κίκνια μαλακα πύπυλα κε έστροσε μ' αφτα τον πιθμένα τις βαρκύλας. Εβαλε ίστερα εκι τυς στρατιγυς, σταβροκοπίθικε κι απέπλεφσε. Πόσο τρομάχσανε ι στρατιγι στο δρόμο απ' τις μπόρες κε απ' τυς διάφορυς άνεμυς, πόσο βρίσανε το μυζζίκο για τιν τεμπελιά-τυ — ύτε με κοντίλι μπορι να γραφτι, ύτε με λόγια να λεχτι. Κε ο μυζζίκος ολοένα κοπιλατι κε κοπιλατι, κε τρέφι τυς στρατιγυς με θρίσες.

Νά επιτέλυς κε ι μάνα-Νέβα, να κε το χσακυζμένο κανάλι Κατερίνσκι, νά κε ι μεγάλι Ποντγιατσέφσκαγια! Κυνίσανε ι μαγέρισες τα χέρια σαν ίδανε τυς στρατιγυς — χορτάτυς, αφράτυς κε έφθιμυς. Ιπιαν ι στρατιγι καφε, φάγανε αφράτες φραντζόλες κε φορέσανε τις στολές-τυς. Πίγανε στο κρατικο ταμίο κε πόσα χρίματα τριγίσανε εκι — αφτο με λόγια δε λέγετε κε με πένα δε γράφετε!

Μα κε το μυζζίκο δεν τον χσεχάσανε: τυ στίλανε ένα ποτιράκι ρακι κε μια πεντάρα ασιμένια: γλέντα, μυζζίκε!

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Переводчик: **И. КАНОНИДИ**

Ответ. редактор **А. ПРИНОС** Техред. **Г. МИЛИДИ**

Сдано в набор 3-VI—1935 г. Подпис. в печ 19-VI—1935 г.

Издание № 172

Уполкрайлит М—01540

Формат бумаги 125x176/16

Об'ем 2 печ. л.

Тираж 2090

Знаков в 1 печ. л. 33.184

Заказ № 984

Типография и перепл. „Коммунистис". Ростов н-Д. 1935

Τιμή 40 κ.
Цена 40 к.

На греческом языке

М. Е. САЛТЫКОВ (ЩЕДРИН)

Сказки

СКЛАД ИЗДАНИЯ
Московская 53, Ростов н-Д.
КНИГОЦЕНТР